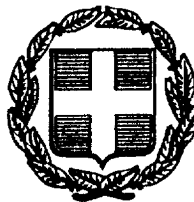

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου **249**

3 Νοεμβρίου 1998

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2652

Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών, όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996 (Πρωτόκολλο II όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996), προσαρτημένο στη Σύμβαση για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων συμβατικών όπλων που μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικώς επιβλαβή ή ως προκαλούντα αδιακρίτως αποτελέσματα.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών, όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996 (Πρωτόκολλο II όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996), προσαρτημένο στη Σύμβαση για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων συμβατικών όπλων που μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικώς επιβλαβή ή ως προκαλούντα αδιακρίτως αποτελέσματα, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

PROTOCOL ON PROHIBITIONS OR RESTRICTIONS ON THE USE OF MINES, BOOBY-TRAPS AND OTHER DEVICES AS AMENDED ON 3 MAY 1996 (PROTOCOL II AS AMENDED ON 3 MAY 1996) ANNEXED TO THE CONVENTION ON PROHIBITIONS OR RESTRICTIONS ON THE USE OF CERTAIN CONVENTIONAL WEAPONS WHICH MAY BE DEEMED TO BE EXCESSIVELY INJURIOUS OR TO HAVE INDISCRIMINATE EFFECTS

ARTICLE 1: AMENDED PROTOCOL

The Protocol on Prohibitions or Restrictions on the Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices (Protocol II), annexed to the Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects ("the Convention") is hereby amended. The text of the Protocol as amended shall read as follows:

"Protocol on Prohibitions or Restrictions on the Use of Mines, Booby-Traps and Other Devices as Amended on 3 May 1996 (Protocol II as amended on 3 May 1996)

Article 1

Scope of application

1. This Protocol relates to the use on land of the mines, booby-traps and other devices, defined herein, including mines laid to interdict beaches, waterway crossings or river crossings, but does not apply to the use of anti-ship mines at sea or in inland waterways.

2. This Protocol shall apply, in addition to situations referred to in Article 1 of this Convention, to situations referred to in Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949. This Protocol shall not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature, as not being armed conflicts.

3. In case of armed conflicts not of an international character occurring in the territory of one of the High Contracting Parties, each party to the conflict shall be bound to apply the prohibitions and restrictions of this Protocol.

4. Nothing in this Protocol shall be invoked for the purpose of affecting the sovereignty of a State or the responsibility of the Government, by all legitimate means, to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the national unity and territorial integrity of the State.

5. Nothing in this Protocol shall be invoked as a justification for intervening, directly or indirectly, for any reason whatever, in the armed conflict or in the internal or external affairs of the High Contracting Party in the territory of which that conflict occurs.

6. The application of the provisions of this Protocol to parties to a conflict, which are not High Contracting Parties that have accepted this Protocol, shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Protocol:

1. "Mine" means a munition placed under, on or near the ground or other surface area and designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person or vehicle.

2. "Remotely-delivered mine" means a mine not directly emplaced but delivered by artillery, missile, rocket, mortar, or similar means, or dropped from an aircraft. Mines delivered from a land-based system from less than 500 metres are not considered to be "remotely delivered", provided that they are used in accordance with Article 5 and other relevant Articles of this Protocol.

3. "Anti-personnel mine" means a mine primarily designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person and that will incapacitate, injure or kill one or more persons.

4. "Booby-trap" means any device or material which is designed, constructed, or adapted to kill or injure, and which functions unexpectedly when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act.

5. "Other devices" means manually-emplaced munitions and devices including improvised explosive devices designed to kill, injure or damage and which are actuated manually, by remote control or automatically after a lapse of time.

6. "Military objective" means, so far as objects are concerned, any object which by its nature, location, purpose or use makes an effective contribution to military action and whose total or partial destruction, capture or neutralization, in the circumstances ruling at the time, offers a definite military advantage.

7. "Civilian objects" are all objects which are not military objectives as defined in paragraph 6 of this Article.

8. "Minefield" is a defined area in which mines have been emplaced and "mined area" is an area which is dangerous due to the presence of mines. "Phoney minefield" means an area free of mines that simulates a minefield. The term "minefield" includes phoney minefields.

9. "Recording" means a physical, administrative and technical operation designed to obtain, for the purpose of registration in official records, all available information facilitating the location of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

10. "Self-destruction mechanism" means an incorporated or externally attached automatically-functioning mechanism which secures the destruction of the munition into which it is incorporated or to which it is attached.

11. "Self-neutralization mechanism" means an incorporated automatically-functioning mechanism which renders inoperable the munition into which it is incorporated.

12. "Self-deactivating" means automatically rendering a munition inoperable by means of the irreversible exhaustion of a component, for example, a battery, that is essential to the operation of the munition.

13. "Remote control" means control by commands from a distance.

14. "Anti-handling device" means a device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which activates when an attempt is made to tamper with the mine.

15. "Transfer" involves, in addition to the physical movement of mines into or from national territory, the transfer of title to and control over the mines, but does not involve the transfer of territory containing emplaced mines.

Article 3

General restrictions on the use of mines, booby-traps and other devices

1. This Article applies to:

   (a) mines;
   (b) booby-traps; and
   (c) other devices.

2. Each High Contracting Party or party to a conflict is, in accordance with the provisions of this Protocol, responsible for all mines, booby-traps, and other devices employed by it and undertakes to clear, remove, destroy or maintain them as specified in Article 10 of this Protocol.

3. It is prohibited in all circumstances to use any mine, booby-trap or other device which is designed or of a nature to cause superfluous injury or unnecessary suffering.

4. Weapons to which this Article applies shall strictly comply with the standards and limitations specified in the Technical Annex with respect to each particular category.

5. It is prohibited to use mines, booby-traps or other devices which employ a mechanism or device specifically designed to detonate the munition by the presence of commonly available mine detectors as a result of their magnetic or other non-contact influence during normal use in detection operations.

6. It is prohibited to use a self-deactivating mine equipped with an anti-handling device that is designed in such a manner that the anti-handling device is capable of functioning after the mine has ceased to be capable of functioning.

7. It is prohibited in all circumstances to direct weapons to which this Article applies, either in offence, defence or by way of reprisals, against the civilian population as such or against individual civilians or civilian objects.

8. The indiscriminate use of weapons to which this Article applies is prohibited. Indiscriminate use is any placement of such weapons:

   (a) which is not on, or directed against, a military objective. In case of doubt as to whether an object which is normally dedicated to civilian purposes, such as a place of worship, a house or other dwelling or a school, is being used to make an effective contribution to military action, it shall be presumed not to be so used;

   (b) which employs a method or means of delivery which cannot be directed at a specific military objective; or

(c) which may be expected to cause incidental loss of civilian life, injury to civilians, damage to civilian objects, or a combination thereof, which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated.

9. Several clearly separated and distinct military objectives located in a city, town, village or other area containing a similar concentration of civilians or civilian objects are not to be treated as a single military objective.

10. All feasible precautions shall be taken to protect civilians from the effects of weapons to which this Article applies. Feasible precautions are those precautions which are practicable or practically possible taking into account all circumstances ruling at the time, including humanitarian and military considerations. These circumstances include, but are not limited to:

(a) the short- and long-term effect of mines upon the local civilian population for the duration of the minefield;

(b) possible measures to protect civilians (for example, fencing, signs, warning and monitoring);

(c) the availability and feasibility of using alternatives; and

(d) the short- and long-term military requirements for a minefield.

11. Effective advance warning shall be given of any emplacement of mines, booby-traps and other devices which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 4

Restrictions on the use of anti-personnel mines

It is prohibited to use anti-personnel mines which are not detectable, as specified in paragraph 2 of the Technical Annex.

Article 5

Restrictions on the use of anti-personnel mines other than remotely-delivered mines

1. This Article applies to anti-personnel mines other than remotely-delivered mines.

2. It is prohibited to use weapons to which this Article applies which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex, unless:

(a) such weapons are placed within a perimeter-marked area which is monitored by military personnel and protected by fencing or other means, to ensure the effective exclusion of civilians from the area. The marking must be of a distinct and durable character and must at least be visible to a person who is about to enter the perimeter-marked area; and

(b) such weapons are cleared before the area is abandoned, unless the area is turned over to the forces of another State which accept responsibility for the maintenance of the protections required by this Article and the subsequent clearance of those weapons.

3. A party to a conflict is relieved from further compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article only if such compliance is not feasible due to forcible loss of control of the area as a result of enemy military action, including situations where direct enemy military action makes it impossible to comply. If that party regains control of the area, it shall resume compliance with the provisions of sub-paragraphs 2 (a) and 2 (b) of this Article.

4. If the forces of a party to a conflict gain control of an area in which weapons to which this Article applies have been laid, such forces shall, to the maximum extent feasible, maintain and, if necessary, establish the protections required by this Article until such weapons have been cleared.

5. All feasible measures shall be taken to prevent the unauthorized removal, defacement, destruction or concealment of any device, system or material used to establish the perimeter of a perimeter-marked area.

6. Weapons to which this Article applies which propel fragments in a horizontal arc of less than 90 degrees and which are placed on or above the ground may be used without the measures provided for in sub-paragraph 2 (a) of this Article for a maximum period of 72 hours, if:

(a) they are located in immediate proximity to the military unit that emplaced them; and

(b) the area is monitored by military personnel to ensure the effective exclusion of civilians.

Article 6

Restrictions on the use of remotely-delivered mines

1. It is prohibited to use remotely-delivered mines unless they are recorded in accordance with sub-paragraph 1 (b) of the Technical Annex.

2. It is prohibited to use remotely-delivered anti-personnel mines which are not in compliance with the provisions on self-destruction and self-deactivation in the Technical Annex.

3. It is prohibited to use remotely-delivered mines other than anti-personnel mines, unless, to the extent feasible, they are equipped with an effective self-destruction or self-neutralization mechanism and have a back-up self-deactivation feature, which is designed so that the mine will no longer function as a mine when the mine no longer serves the military purpose for which it was placed in position.

4. Effective advance warning shall be given of any delivery or dropping of remotely-delivered mines which may affect the civilian population, unless circumstances do not permit.

Article 7

Prohibitions on the use of booby-traps and other devices

1. Without prejudice to the rules of international law applicable in armed conflict relating to treachery and perfidy, it is prohibited in all circumstances to use booby-traps and other devices which are in any way attached to or associated with:

(a) internationally recognized protective emblems, signs or signals;

(b) sick, wounded or dead persons;

(c) burial or cremation sites or graves;

(d) medical facilities, medical equipment, medical supplies or medical transportation;

(e) children's toys or other portable objects or products specially designed for the feeding, health, hygiene, clothing or education of children;

(f) food or drink;

(g) kitchen utensils or appliances except in military establishments, military locations or military supply depots;

(h) objects clearly of a religious nature;

(i) historic monuments, works of art or places of worship which constitute the cultural or spiritual heritage of peoples; or

(j) animals or their carcasses.

2. It is prohibited to use booby-traps or other devices in the form of apparently harmless portable objects which are specifically designed and constructed to contain explosive material.

3. Without prejudice to the provisions of Article 3, it is prohibited to use weapons to which this Article applies in any city, town, village or other area containing a similar

concentration of civilians in which combat between ground forces is not taking place or does not appear to be imminent, unless either:

(a) they are placed on or in the close vicinity of a military objective; or

(b) measures are taken to protect civilians from their effects, for example, the posting of warning sentries, the issuing of warnings or the provision of fences.

Article 8

Transfers

1. In order to promote the purposes of this Protocol, each High Contracting Party:

(a) undertakes not to transfer any mine the use of which is prohibited by this Protocol;

(b) undertakes not to transfer any mine to any recipient other than a State or a State agency authorized to receive such transfers;

(c) undertakes to exercise restraint in the transfer of any mine the use of which is restricted by this Protocol. In particular, each High Contracting Party undertakes not to transfer any anti-personnel mines to States which are not bound by this Protocol, unless the recipient State agrees to apply this Protocol; and

(d) undertakes to ensure that any transfer in accordance with this Article takes place in full compliance, by both the transferring and the recipient State, with the relevant provisions of this Protocol and the applicable norms of international humanitarian law.

2. In the event that a High Contracting Party declares that it will defer compliance with specific provisions on the use of certain mines, as provided for in the Technical Annex, sub-paragraph 1 (a) of this Article shall however apply to such mines.

3. All High Contracting Parties, pending the entry into force of this Protocol, will refrain from any actions which would be inconsistent with sub-paragraph 1 (a) of this Article.

Article 9

Recording and use of information on minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. All information concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be recorded in accordance with the provisions of the Technical Annex.

2. All such records shall be retained by the parties to a conflict, who shall, without delay after the cessation of active hostilities, take all necessary and appropriate measures, including

the use of such information, to protect civilians from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.

At the same time, they shall also make available to the other party or parties to the conflict and to the Secretary-General of the United Nations all such information in their possession concerning minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by them in areas no longer under their control; provided, however, subject to reciprocity, where the forces of a party to a conflict are in the territory of an adverse party, either party may withhold such information from the Secretary-General and the other party, to the extent that security interests require such withholding, until neither party is in the territory of the other. In the latter case, the information withheld shall be disclosed as soon as those security interests permit. Wherever possible, the parties to the conflict shall seek, by mutual agreement, to provide for the release of such information at the earliest possible time in a manner consistent with the security interests of each party.

3. This Article is without prejudice to the provisions of Articles 10 and 12 of this Protocol.

Article 10

Removal of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices and international cooperation

1. Without delay after the cessation of active hostilities, all minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices shall be cleared, removed, destroyed or maintained in accordance with Article 3 and paragraph 2 of Article 5 of this Protocol.

2. High Contracting Parties and parties to a conflict bear such responsibility with respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in areas under their control.

3. With respect to minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices laid by a party in areas over which it no longer exercises control, such party shall provide to the party in control of the area pursuant to paragraph 2 of this Article, to the extent permitted by such party, technical and material assistance necessary to fulfil such responsibility.

4. At all times necessary, the parties shall endeavour to reach agreement, both among themselves and, where appropriate, with other States and with international organizations, on the provision of technical and material assistance, including, in appropriate circumstances, the undertaking of joint operations necessary to fulfil such responsibilities.

Article 11

Technological cooperation and assistance

1. Each High Contracting Party undertakes to facilitate and shall have the right to participate in the fullest possible exchange of equipment, material and scientific and

technological information concerning the implementation of this Protocol and means of mine clearance. In particular, High Contracting Parties shall not impose undue restrictions on the provision of mine clearance equipment and related technological information for humanitarian purposes.

2. Each High Contracting Party undertakes to provide information to the database on mine clearance established within the United Nations System, especially information concerning various means and technologies of mine clearance, and lists of experts, expert agencies or national points of contact on mine clearance.

3. Each High Contracting Party in a position to do so shall provide assistance for mine clearance through the United Nations System, other international bodies or on a bilateral basis, or contribute to the United Nations Voluntary Trust Fund for Assistance in Mine Clearance.

4. Requests by High Contracting Parties for assistance, substantiated by relevant information, may be submitted to the United Nations, to other appropriate bodies or to other States. These requests may be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit them to all High Contracting Parties and to relevant international organizations.

5. In the case of requests to the United Nations, the Secretary-General of the United Nations, within the resources available to the Secretary-General of the United Nations, may take appropriate steps to assess the situation and, in cooperation with the requesting High Contracting Party, determine the appropriate provision of assistance in mine clearance or implementation of the Protocol. The Secretary-General may also report to High Contracting Parties on any such assessment as well as on the type and scope of assistance required.

6. Without prejudice to their constitutional and other legal provisions, the High Contracting Parties undertake to cooperate and transfer technology to facilitate the implementation of the relevant prohibitions and restrictions set out in this Protocol.

7. Each High Contracting Party has the right to seek and receive technical assistance, where appropriate, from another High Contracting Party on specific relevant technology, other than weapons technology, as necessary and feasible, with a view to reducing any period of deferral for which provision is made in the Technical Annex.

Article 12

Protection from the effects of minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices

1. Application

(a) With the exception of the forces and missions referred to in sub-paragraph 2(a)(i) of this Article, this Article applies only to missions which are performing functions

in an area with the consent of the High Contracting Party on whose territory the functions are performed.

(b) The application of the provisions of this Article to parties to a conflict which are not High Contracting Parties shall not change their legal status or the legal status of a disputed territory, either explicitly or implicitly.

(c) The provisions of this Article are without prejudice to existing international humanitarian law, or other international instruments as applicable, or decisions by the Security Council of the United Nations, which provide for a higher level of protection to personnel functioning in accordance with this Article.

2. Peace-keeping and certain other forces and missions

(a) This paragraph applies to:

(i) any United Nations force or mission performing peace-keeping, observation or similar functions in any area in accordance with the Charter of the United Nations; and

(ii) any mission established pursuant to Chapter VIII of the Charter of the United Nations and performing its functions in the area of a conflict.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a force or mission to which this paragraph applies, shall:

(i) so far as it is able, take such measures as are necessary to protect the force or mission from the effects of mines, booby-traps and other devices in any area under its control;

(ii) if necessary in order effectively to protect such personnel, remove or render harmless, so far as it is able, all mines, booby-traps and other devices in that area; and

(iii) inform the head of the force or mission of the location of all known minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices in the area in which the force or mission is performing its functions and, so far as is feasible, make available to the head of the force or mission all information in its possession concerning such minefields, mined areas, mines, booby-traps and other devices.

3. Humanitarian and fact-finding missions of the United Nations System

(a) This paragraph applies to any humanitarian or fact-finding mission of the United Nations System.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) if access to or through any place under its control is necessary for the performance of the mission's functions and in order to provide the personnel of the mission with safe passage to or through that place:

(aa) unless on-going hostilities prevent, inform the head of the mission of a safe route to that place if such information is available; or

(bb) if information identifying a safe route is not provided in accordance with sub-paragraph (aa), so far as is necessary and feasible, clear a lane through minefields.

4. Missions of the International Committee of the Red Cross

(a) This paragraph applies to any mission of the International Committee of the Red Cross performing functions with the consent of the host State or States as provided for by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

5. Other humanitarian missions and missions of enquiry

(a) Insofar as paragraphs 2, 3 and 4 of this Article do not apply to them, this paragraph applies to the following missions when they are performing functions in the area of a conflict or to assist the victims of a conflict:

(i) any humanitarian mission of a national Red Cross or Red Crescent society or of their International Federation;

(ii) any mission of an impartial humanitarian organization, including any impartial humanitarian demining mission; and

(iii) any mission of enquiry established pursuant to the provisions of the Geneva Conventions of 12 August 1949 and, where applicable, their Additional Protocols.

(b) Each High Contracting Party or party to a conflict, if so requested by the head of a mission to which this paragraph applies, shall, so far as is feasible:

(i) provide the personnel of the mission with the protections set out in sub-paragraph 2(b)(i) of this Article; and

(ii) take the measures set out in sub-paragraph 3(b)(ii) of this Article.

6. Confidentiality

All information provided in confidence pursuant to this Article shall be treated by the recipient in strict confidence and shall not be released outside the force or mission concerned without the express authorization of the provider of the information.

7. Respect for laws and regulations

Without prejudice to such privileges and immunities as they may enjoy or to the requirements of their duties, personnel participating in the forces and missions referred to in this Article shall:

(a) respect the laws and regulations of the host State; and

(b) refrain from any action or activity incompatible with the impartial and international nature of their duties.

Article 13

Consultations of High Contracting Parties

1. The High Contracting Parties undertake to consult and cooperate with each other on all issues related to the operation of this Protocol. For this purpose, a conference of High Contracting Parties shall be held annually.

2. Participation in the annual conferences shall be determined by their agreed Rules of Procedure.

3. The work of the conference shall include:

(a) review of the operation and status of this Protocol;

(b) consideration of matters arising from reports by High Contracting Parties according to paragraph 4 of this Article;

(c) preparation for review conferences; and

(d) consideration of the development of technologies to protect civilians against indiscriminate effects of mines.

4. The High Contracting Parties shall provide annual reports to the Depositary, who shall circulate them to all High Contracting Parties in advance of the conference, on any of the following matters:

(a) dissemination of information on this Protocol to their armed forces and to the civilian population;

(b) mine clearance and rehabilitation programmes;

(c) steps taken to meet technical requirements of this Protocol and any other relevant information pertaining thereto;

(d) legislation related to this Protocol;

(e) measures taken on international technical information exchange, on international cooperation on mine clearance, and on technical cooperation and assistance; and

(f) other relevant matters.

5. The cost of the Conference of High Contracting Parties shall be borne by the High Contracting Parties and States not parties participating in the work of the conference, in accordance with the United Nations scale of assessment adjusted appropriately.

Article 14

Compliance

1. Each High Contracting Party shall take all appropriate steps, including legislative and other measures, to prevent and suppress violations of this Protocol by persons or on territory under its jurisdiction or control.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this Article include appropriate measures to ensure the imposition of penal sanctions against persons who, in relation to an armed conflict and contrary to the provisions of this Protocol, wilfully kill or cause serious injury to civilians and to bring such persons to justice.

3. Each High Contracting Party shall also require that its armed forces issue relevant military instructions and operating procedures and that armed forces personnel receive training commensurate with their duties and responsibilities to comply with the provisions of this Protocol.

4. The High Contracting Parties undertake to consult each other and to cooperate with each other bilaterally, through the Secretary-General of the United Nations or through other appropriate international procedures, to resolve any problems that may arise with regard to the interpretation and application of the provisions of this Protocol.

Technical Annex

1. Recording

(a) Recording of the location of mines other than remotely-delivered mines, minefields, mined areas, booby-traps and other devices shall be carried out in accordance with the following provisions:

(i) the location of the minefields, mined areas and areas of booby-traps and other devices shall be specified accurately by relation to the coordinates of at least two reference points and the estimated dimensions of the area containing these weapons in relation to those reference points;

(ii) maps, diagrams or other records shall be made in such a way as to indicate the location of minefields, mined areas, booby-traps and other devices in relation to reference points, and these records shall also indicate their perimeters and extent; and

(iii) for purposes of detection and clearance of mines, booby-traps and other devices, maps, diagrams or other records shall contain complete information on the type, number, emplacing method, type of fuse and life time, date and time of laying, anti-handling devices (if any) and other relevant information on all these weapons laid. Whenever feasible the minefield record shall show the exact location of every mine, except in row minefields where the row location is sufficient. The precise location and operating mechanism of each booby-trap laid shall be individually recorded.

(b) The estimated location and area of remotely-delivered mines shall be specified by coordinates of reference points (normally corner points) and shall be ascertained and when feasible marked on the ground at the earliest opportunity. The total number and type of mines laid, the date and time of laying and the self-destruction time periods shall also be recorded.

(c) Copies of records shall be held at a level of command sufficient to guarantee their safety as far as possible.

(d) The use of mines produced after the entry into force of this Protocol is prohibited unless they are marked in English or in the respective national language or languages with the following information:

(i) name of the country of origin;
(ii) month and year of production; and
(iii) serial number or lot number.

The marking should be visible, legible, durable and resistant to environmental effects, as far as possible.

2. Specifications on detectability

(a) With respect to anti-personnel mines produced after 1 January 1997, such mines shall incorporate in their construction a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(b) With respect to anti-personnel mines produced before 1 January 1997, such mines shall either incorporate in their construction, or have attached prior to their emplacement, in a manner not easily removable, a material or device that enables the mine to be detected by commonly-available technical mine detection equipment and provides a response signal equivalent to a signal from 8 grammes or more of iron in a single coherent mass.

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraph (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol that it will defer compliance with sub-paragraph (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol. In the meantime it shall, to the extent feasible, minimize the use of anti-personnel mines that do not so comply.

3. Specifications on self-destruction and self-deactivation

(a) All remotely-delivered anti-personnel mines shall be designed and constructed so that no more than 10% of activated mines will fail to self-destruct within 30 days after emplacement, and each mine shall have a back-up self-deactivation feature designed and constructed so that, in combination with the self-destruction mechanism, no more than one in one thousand activated mines will function as a mine 120 days after emplacement.

(b) All non-remotely delivered anti-personnel mines, used outside marked areas, as defined in Article 5 of this Protocol, shall comply with the requirements for self-destruction and self-deactivation stated in sub-paragraph (a).

(c) In the event that a High Contracting Party determines that it cannot immediately comply with sub-paragraphs (a) and/or (b), it may declare at the time of its notification of consent to be bound by this Protocol, that it will, with respect to mines produced prior to the entry into force of this Protocol, defer compliance with sub-paragraphs (a) and/or (b) for a period not to exceed 9 years from the entry into force of this Protocol.

During this period of deferral, the High Contracting Party shall:

(i) undertake to minimize, to the extent feasible, the use of anti-personnel mines that do not so comply; and

(ii) with respect to remotely-delivered anti-personnel mines, comply with either the requirements for self-destruction or the requirements for self-deactivation and, with respect to other anti-personnel mines comply with at least the requirements for self-deactivation.

4. International signs for minefields and mined areas

Signs similar to the example attached and as specified below shall be utilized in the marking of minefields and mined areas to ensure their visibility and recognition by the civilian population:

(a) size and shape: a triangle or square no smaller than 28 centimetres (11 inches) by 20 centimetres (7.9 inches) for a triangle, and 15 centimetres (6 inches) per side for a square;

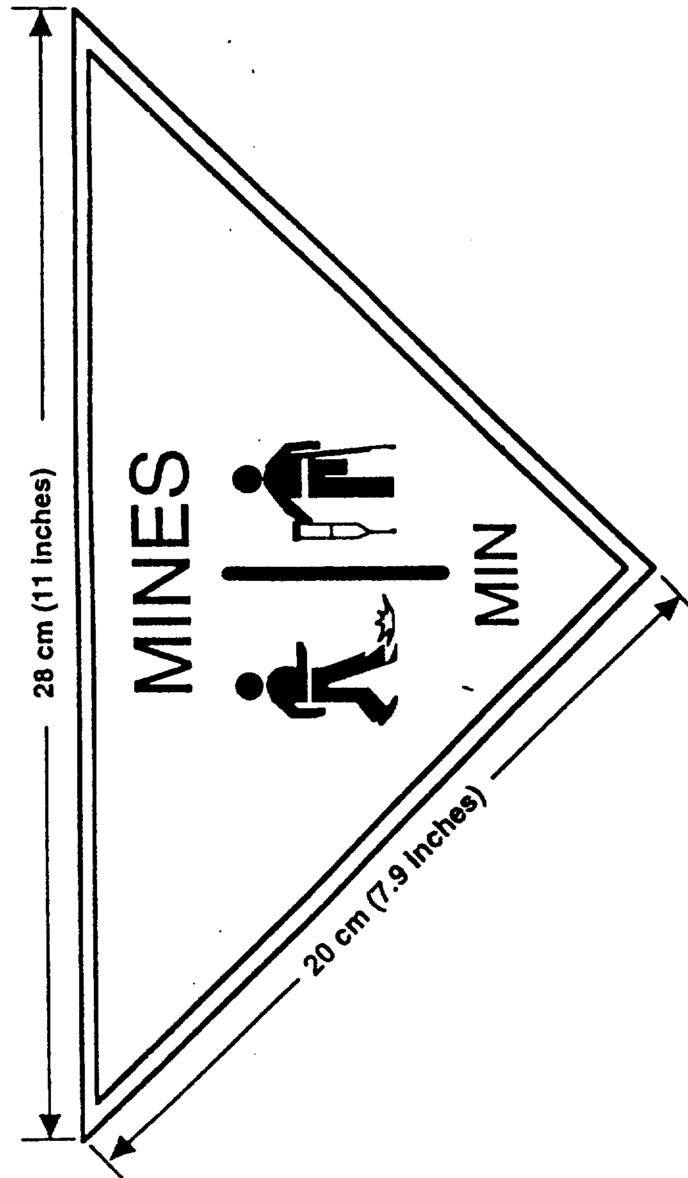
(b) colour: red or orange with a yellow reflecting border;

(c) symbol: the symbol illustrated in the Attachment, or an alternative readily recognizable in the area in which the sign is to be displayed as identifying a dangerous area;

(d) language: the sign should contain the word "mines" in one of the six official languages of the Convention (Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish) and the language or languages prevalent in that area; and

(e) spacing: signs should be placed around the minefield or mined area at a distance sufficient to ensure their visibility at any point by a civilian approaching the area."

Attachment

Warning Sign for Areas
Containing Mines
28 cm (11 inches)
20 cm (7.9 inches)
MINES
MIN

ARTICLE 2: ENTRY INTO FORCE

This amended Protocol shall enter into force as provided for in paragraph 1 (b) of Article 8 of the Convention.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ Ή ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΝΑΡΚΩΝ, ΠΑΓΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΙΣ 3 ΜΑΪΟΥ 1996 (ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΙΙ ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΙΣ 3 ΜΑΪΟΥ 1996), ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΕΝΟ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ Ή ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΘΕΩΡΗΘΟΥΝ ΩΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΙΒΛΑΒΗ Ή ΩΣ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝΤΑ ΑΔΙΑΚΡΙΤΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 1: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Το Πρωτόκολλο για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών (Πρωτόκολλο ΙΙ), προσαρτημένο στη Σύμβαση για την απαγόρευση ή τον περιορισμό στη χρήση ορισμένων συμβατικών όπλων που μπορούν να θεωρηθούν ως εξαιρετικώς επιβλαβή ή ως προκαλούντα αδιακρίτως αποτελέσματα ("η Σύμβαση") τροποποιείται δια του παρόντος. Το κείμενο του Πρωτοκόλλου μετά την τροποποίηση έχει ως εξής:

"Πρωτόκολλο για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών, όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996 (Πρωτόκολλο όπως τροποποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1996)

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Πρωτόκολλο αφορά τη χερσαία χρήση ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών που ορίζονται στο παρόν, συμπεριλαμβανομένων ναρκών που τοποθετούνται με σκοπό να αποκλείσουν ακτές, διαβάσεις υδάτινων οδών ή διαβάσεις ποταμών, αλλά δεν έχει εφαρμογή στη χρήση ναρκών κατά πλοίων στη θάλασσα ή σε υδάτινες οδούς της ενδοχώρας.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:

1. Ο όρος "νάρκη" σημαίνει κάθε πολεμοφόδιο που τοποθετείται υπό το έδαφος, επί του εδάφους ή κοντά στο έδαφος ή σε άλλη περιοχή επιφάνειας και προορίζεται να εκραγεί με την παρουσία, την προσέγγιση ή την επαφή ενός προσώπου ή ενός οχήματος.

2. Ο όρος "εξ αποστάσεως εξαπολυόμενη νάρκη" σημαίνει μία νάρκη που δεν έχει τοποθετηθεί σε μία θέση, αλλά εξαπολύεται από πυροβόλα, πυραύλους, όλμους ή παρόμοια μέσα ή ρίπτεται από αεροσκάφος. Οι νάρκες που εξαπολύονται από χερσαίο σύστημα από απόσταση μικρότερη των 500 μέτρων δεν θεωρούνται ως "εξ αποστάσεως εξαπολυόμενες", υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 και άλλα συναφή άρθρα του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Ο όρος "νάρκη κατά προσωπικού" σημαίνει μία νάρκη που έχει κυρίως σχεδιασθεί έτσι ώστε να εκρήγνυται με την παρουσία, προσέγγιση ή επαφή ενός προσώπου και που αχρηστεύει, τραυματίζει ή φονεύει ένα ή περισσότερα πρόσωπα.

4. Ο όρος "παγίδα" σημαίνει ένα μηχανισμό ή υλικό που έχει σχεδιασθεί, κατασκευασθεί ή προσαρμοσθεί έτσι ώστε να φονεύει ή να τραυματίζει και που τίθεται σε λειτουργία απροσδόκητα όταν ένα πρόσωπο αγγίξει ή προσεγγίσει ένα φαινομενικά αβλαβές αντικείμενο ή κάνει μία φαινομενικά ασφαλή πράξη.

5. Ο όρος "άλλοι μηχανισμοί" σημαίνει πολεμοφόδια και μηχανισμούς, τοποθετούμενους δια χειρός, συμπεριλαμβανομένων και αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών, που έχουν σχεδιασθεί έτσι ώστε να φονεύουν, τραυματίζουν ή προκαλούν βλάβες και που ενεργοποιούνται δια χειρός, με τηλεχειρισμό ή αυτομάτως μετά την πάροδο κάποιου χρονικού διαστήματος.

6. Ο όρος "στρατιωτικός στόχος" σημαίνει, προκειμένου περί αντικειμένων, κάθε αντικείμενο που εκ της φύσεως, της θέσεως, του σκοπού ή της χρήσεώς του συμβάλλει αποτελεσματικά σε στρατιωτική δράση και του οποίου η ολική ή μερική καταστροφή, κατάληψη ή εξουδετέρωση, υπό τις εκάστοτε περιστάσεις, προσφέρει σαφές στρατιωτικό πλεονέκτημα.

7. Ο όρος "πολιτικά αντικείμενα" σημαίνει όλα τα αντικείμενα που δεν αποτελούν στρατιωτικούς στόχους, όπως αυτοί ορίζονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.

8. "Ναρκοπέδιο" είναι μία προσδιορισμένη περιοχή όπου έχουν τοποθετηθεί νάρκες· "ναρκοθετημένη περιοχή" είναι μία περιοχή που είναι επικίνδυνη λόγω της παρουσίας ναρκών· "εικονικό ναρκοπέδιο" σημαίνει μία περιοχή ελεύθερη ναρκών, που ομοιάζει με ναρκοπέδιο. Ο όρος "ναρκοπέδιο" περιλαμβάνει και τα εικονικά ναρκοπέδια.

9. Ο όρος "καταγραφή" σημαίνει μία σωματική, διοικητική και τεχνική ενέργεια, που γίνεται με σκοπό την καταγραφή σε επίσημα πρακτικά, όλων των διαθέσιμων πληροφοριών που διευκολύνουν τον εντοπισμό ναρκοπεδίων, ναρκοθετημένων περιοχών, ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών.

10. Ο όρος "μηχανισμός αυτοκαταστροφής" σημαίνει ένα ενσωματωμένο ή εξωτερικώς προσαρμοσμένο μηχανισμό αυτόματης λειτουργίας, που εξασφαλίζει την καταστροφή των πολεμοφοδίων στα οποία αυτός είναι ενσωματωμένος ή προσαρμοσμένος.

11. Ο όρος "μηχανισμός αυτοεξουδετέρωσης" σημαίνει ένα ενσωματωμένο μηχανισμό αυτόματης λειτουργίας, που καθιστά ανίκανα προς λειτουργία τα πολεμοφόδια στα οποία αυτός είναι ενσωματωμένος.

12. Ο όρος "αυτοαπενεργοποίηση" σημαίνει να καταστεί ένα πολεμοφόδιο ανίκανο προς λειτουργία δια της οριστικής αφαιρέσεως ενός εξαρτήματος, π.χ. μιας μπαταρίας, που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία του πολεμοφοδίου.

13. Ο όρος "τηλεχειρισμός" σημαίνει χειρισμό με εντολές διδόμενες εξ αποστάσεως.

14. Ο όρος "μηχανισμός κατά του αγγίγματος" σημαίνει ένα μηχανισμό που προορίζεται να προστατεύει μία νάρκη και που αποτελεί μέρος ή είναι συνδεδεμένος ή βρίσκεται κάτω από τη νάρκη και που ενεργοποιείται όταν γίνει προσπάθεια ψηλάφισης της νάρκης.

15. Ο όρος "μεταφορά" περιλαμβάνει επιπλέον της φυσικής μετακινήσεως ναρκών από και προς την εθνική επικράτεια, τη μεταβίβαση της κυριότητας ή του ελέγχου επί των ναρκών, αλλά δεν περιλαμβάνει τη μεταβίβαση της επικράτειας που περιέχει τις τοποθετημένες νάρκες.

Άρθρο 3
Γενικοί περιορισμοί στη χρήση ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών

1. Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή στα εξής:

α. νάρκες,

β. παγίδες,

γ. άλλους μηχανισμούς.

2. Κάθε υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή Μέρος μιας σύγκρουσης είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, υπεύθυνο για όλες τις νάρκες, παγίδες και άλλους μηχανισμούς που χρησιμοποιεί το ίδιο, και αναλαμβάνει να τις εκκαθαρίσει, αφαιρέσει, καταστρέψει ή διατηρήσει, όπως ορίζει το Άρθρο 10 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Απαγορεύεται σε κάθε περίπτωση η χρήση ναρκών, παγίδων ή άλλων μηχανισμών που έχουν σχεδιασθεί έτσι ή η φύση τους είναι τέτοια που να προκαλεί περιττό τραυματισμό ή πόνο.

4. Τα όπλα στα οποία έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο θα συμμορφώνονται αυστηρά με τα πρότυπα και τους περιορισμούς που τίθενται στο Τεχνικό Παράρτημα για κάθε ιδιαίτερη κατηγορία.

Απαγορεύεται η χρήση ναρκών, παγίδων ή άλλων μηχανισμών, που χρησιμοποιούν μηχανισμό ή συσκευή ειδικά σχεδιασμένη να εκρήγνυται με την παρουσία των κοινών εν χρήσει ανιχνευτών ναρκών, εξαιτίας της μαγνητικής ή άλλης επίδρασης άνευ επαφής, κατά τη συνήθη χρήση σε επιχειρήσεις ανίχνευσης.

6. Απαγορεύεται η χρήση αυτοαπενεργοποιούμενης νάρκης εξοπλισμένης με μηχανισμό κατά του αγγίγματος, που είναι σχεδιασμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο μηχανισμός κατά του αγγίγματος να είναι σε θέση να λειτουργήσει αφού η νάρκη παύσει να είναι σε θέση να λειτουργήσει.

7. Απαγορεύεται σε κάθε περίσταση να στραφούν όπλα επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο, κατά του άμαχου πληθυσμού γενικώς ή κατά μεμονωμένων πολιτών ή πολιτικών στόχων είτε αυτό γίνεται επιθετικώς είτε αμυντικώς είτε ως αντίποινα.

8. Η αδιάκριτη χρήση όπλων επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο, απαγορεύεται. Ως αδιάκριτη χρήση εννοείται κάθε τοποθέτηση τέτοιων όπλων:

(α) που δεν βρίσκονται επί ενός στρατιωτικού στόχου ή δεν κατευθύνονται προς ένα στρατιωτικό στόχο. Σε περίπτωση αμφιβολίας για το εάν ένα αντικείμενο που υπό κανονικές συνθήκες είναι αφιερωμένο σε πολιτικούς σκοπούς, όπως ένας τόπος λατρείας, ένα σπίτι ή άλλη κατοικία ή ένα σχολείο χρησιμοποιείται κατά τρόπο που να συμβάλλει αποτελεσματικά σε στρατιωτική δράση, θα τεκμαίρεται ότι δεν χρησιμοποιείται κατά τέτοιον τρόπο.

(β) που χρησιμοποιούν μέθοδο ή μέσο εκτόξευσης που δεν μπορεί να κατευθυνθεί προς συγκεκριμένο στρατιωτικό στόχο, ή

(γ) που μπορεί να αναμένεται ότι θα προκαλέσει συνεπακόλουθη απώλεια ζωής πολίτη, τραυματισμό πολιτών, βλάβη πολιτικών στόχων ή συνδυασμό αυτών σε βαθμό υπερβολικό σε σχέση με το συγκεκριμένο ή άμεσο προσδοκώμενο στρατιωτικό πλεονέκτημα.

9. Ορισμένοι σαφώς διακεκριμένοι και απομακρυσμένοι στρατιωτικοί στόχοι που βρίσκονται σε μία πόλη, κωμόπολη ή χωριό σε άλλη περιοχή που περιέχει παρόμοια συγκέντρωση πολιτών ή πολιτικών αντικειμένων, δεν πρέπει να θεωρούνται ως ενιαίος στρατιωτικός στόχος.

10. Πρέπει να λαμβάνονται όλες οι εφικτές προφυλάξεις για να προστατεύονται οι άμαχοι από τις συνέπειες των όπλων επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο. Εφικτές προφυλάξεις είναι οι προφυλάξεις που μπορούν να εφαρμοσθούν ή είναι πρακτικώς δυνατόν να εφαρμοσθούν λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων που επικρατούν εκάστοτε, περιλαμβανομένων ανθρωπιστικών και στρατιωτικών παραγόντων. Οι περιστάσεις αυτές περιλαμβάνουν, όχι περιοριστικώς, τα εξής:

(α) Τις βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες επιπτώσεις των ναρκών στον τοπικό άμαχο πληθυσμό, όσο υπάρχει το ναρκοπέδιο.

(β) Τα πιθανά μέτρα προστασίας των αμάχων (π.χ. περίφραξη, σηματοδότηση, προειδοποίηση και παρακολούθηση).

(γ) Την ύπαρξη και το εφικτό χρήσεως εναλλακτικών λύσεων και

(δ) Τις βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες στρατιωτικές απαιτήσεις ενός ναρκοπεδίου.

11. Αποτελεσματική προειδοποίηση θα δίνεται σε κάθε περίπτωση τοποθέτησης ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών που μπορούν να θίξουν τον άμαχο πληθυσμό, εκτός εάν οι περιστάσεις δεν το επιτρέπουν.

Άρθρο 4
Περιορισμοί στη χρήση ναρκών κατά προσωπικού

Απαγορεύεται η χρήση ναρκών κατά προσωπικού που δεν είναι ανιχνεύσιμες, όπως ορίζονται στην παράγραφο 2 του Τεχνικού Παραρτήματος.

Άρθρο 5
Περιορισμοί στη χρήση ναρκών κατά προσωπικού άλλων από τις εξ αποστάσεως εξαπολυόμενες νάρκες

1. Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή σε νάρκες άλλες από τις εξ αποστάσεως εξαπολυόμενες νάρκες.

2. Απαγορεύεται η χρήση όπλων επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο και τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις περί αυτοκαταστροφής και αυτοαπενεργοποίησης που περιέχονται στο Τεχνικό Παράρτημα, εκτός εάν:

(α) Αυτά τα όπλα είναι τοποθετημένα μέσα σε περιοχή, η περίμετρος της οποίας είναι σημαδεμένη, όπου παρακολουθούνται από στρατιωτικό προσωπικό και προστατεύονται με περίφραξη ή άλλο μέσο έτσι ώστε να αποκλείεται αποτελεσματικώς η παρουσία αμάχων στην περιοχή. Το μαρκάρισμα πρέπει να είναι ευδιάκριτο και ανθεκτικό και πρέπει να είναι ορατό τουλάχιστον από ένα πρόσωπο που πρόκειται να εισέλθει στη σημαδεμένη περιοχή, και

(β) Αυτά τα όπλα εκκαθαρισθούν πριν εγκαταλειφθεί η περιοχή, εκτός εάν η περιοχή παραδοθεί στις δυνάμεις άλλου κράτους που αποδέχεται την ευθύνη για τη διατήρηση των προστατευτικών μέτρων που απαιτούνται από το παρόν άρθρο και για την εν συνεχεία εκκαθάριση αυτών των όπλων.

3. Ένα Μέρος εμπλεκόμενο σε σύγκρουση απαλλάσ-

σεται από την υποχρέωση περαιτέρω συμμορφώσεως προς τις διατάξεις των υποπαραγράφων 2(α) και 2(β) του παρόντος άρθρου, μόνον εφόσον η συμμόρφωση αυτή έχει καταστεί ανέφικτη λόγω απώλειας του ελέγχου της περιοχής συνεπεία στρατιωτικής δράσης του εχθρού, περιλαμβανομένων και καταστάσεων όπου η άμεση στρατιωτική δράση του εχθρού καθιστά τη συμμόρφωση αδύνατη. Εάν το Μέρος αυτό ανακτήσει τον έλεγχο της περιοχής, θα επαναλάβει τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις των υποπαραγράφων 2(α) και 2(β) του παρόντος άρθρου.

4. Εάν οι δυνάμεις ενός Μέρους εμπλεκόμενου σε σύγκρουση αποκτήσουν τον έλεγχο μιας περιοχής όπου βρίσκονται τοποθετημένα όπλα επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο, αυτές οι δυνάμεις, και στο μέγιστο βαθμό που αυτό είναι δυνατόν, θα διατηρήσουν και εάν χρειασθεί θα εγκαταστήσουν τα προστατευτικά μέσα που ορίζονται στο παρόν άρθρο μέχρι να γίνει εκκαθάριση αυτών των όπλων.

5. Όλα τα δυνατά μέτρα πρέπει να λαμβάνονται ώστε να αποτρέπεται η άνευ άδειας αφαίρεση, παραμόρφωση, καταστροφή ή απόκρυψη οποιουδήποτε μηχανισμού, συστήματος ή υλικού που χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση της περιμέτρου μιας σημαδεμένης περιοχής.

6. Όπλα επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο και τα οποία εξακοντίζουν θραύσματα σε οριζόντιο τόξο με γωνία μικρότερη των 90 μοιρών και είναι τοποθετημένα επί ή υπεράνω του εδάφους, μπορούν να χρησιμοποιούνται χωρίς τα μέτρα που προβλέπονται από την υποπαράγραφο 2(α) του παρόντος άρθρου για μέγιστη περίοδο εβδομήντα δύο (72) ωρών, εάν:

(α) είναι τοποθετημένα σε άμεση εγγύτητα με τη στρατιωτική μονάδα που τα έχει τοποθετήσει, και

(β) η περιοχή παρακολουθείται από στρατιωτικό προσωπικό για να εξασφαλίζεται ο αποτελεσματικός αποκλεισμός αμάχων.

Άρθρο 6
Περιορισμοί στη χρήση εξ αποστάσεως εξαπολυόμενων ναρκών

1. Απαγορεύεται η χρήση εξ αποστάσεως εξαπολυόμενων ναρκών εκτός εάν αυτές είναι καταχωρημένες σύμφωνα με την υποπαράγραφο 1(β) του Τεχνικού Παραρτήματος.

2. Απαγορεύεται η χρήση εξ αποστάσεως εξαπολυόμενων ναρκών κατά προσωπικού οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με τις διατάξεις περί αυτοκαταστροφής και αυτοεξουδετέρωσης που περιέχονται στο Τεχνικό Παράρτημα.

3. Απαγορεύεται η χρήση εξ αποστάσεως εξαπολυόμενων ναρκών, άλλων από τις νάρκες κατά προσωπικού, εκτός εάν, και στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, είναι εξοπλισμένες με αποτελεσματικό μηχανισμό αυτοκαταστροφής ή αυτοεξουδετέρωσης και φέρουν εφεδρικό σύστημα απενεργοποίησης σχεδιασμένο κατά τρόπο που να παύσει η νάρκη να λειτουργεί ως νάρκη όταν δεν εξυπηρετεί πλέον τους στρατιωτικούς σκοπούς για τους οποίους τοποθετήθηκε.

4. Για κάθε εξαπόλυση ή ρίψη εξ αποστάσεως εξαπολυόμενων ναρκών που μπορούν να θίγουν τον άμαχο πληθυσμό, θα δίνεται αποτελεσματική προειδοποίηση, εκτός εάν οι περιστάσεις δεν το επιτρέπουν.

Άρθρο 7
Απαγόρευση της χρήσης παγίδων και άλλων μηχανισμών

1. Χωρίς να θίγονται οι κανόνες του διεθνούς δικαίου που έχουν εφαρμογή σε ένοπλες συγκρούσεις και που αφορούν τις περιπτώσεις προδοσίας και απιστίας, απαγορεύεται σε κάθε περίπτωση η χρήση παγίδων και άλλων μηχανισμών που καθ' οιονδήποτε τρόπο έχουν προσαρμοσθεί ή σχετίζονται με τα εξής:

(α) διεθνώς αναγνωρισμένα προστατευτικά εμβλήματα, σημεία ή σήματα,

(β) ασθενείς, τραυματίες ή νεκρούς ανθρώπους,

(γ) τόπους ταφής ή αποτέφρωσης ή τάφους,

(δ) ιατρικές εγκαταστάσεις, ιατρικό εξοπλισμό, ιατρικά εφόδια ή ιατρικές μεταφορές,

(ε) παιδικά παιχνίδια ή άλλα φορητά αντικείμενα ή προϊόντα ειδικά σχεδιασμένα για το τάισμα, την υγεία, την υγιεινή, την ένδυση ή την εκπαίδευση παιδιών,

(στ) τρόφιμα ή ποτά,

(ζ) σύνεργα ή συσκευές μαγειρείου, εκτός από τα ευρισκόμενα σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις, στρατιωτικές θέσεις ή στρατιωτικές αποθήκες εφοδίων,

(η) αντικείμενα που έχουν σαφώς θρησκευτική φύση,

(θ) ιστορικά μνημεία, έργα τέχνης ή τόποι λατρείας που αποτελούν την πολιτιστική ή πνευματική κληρονομία των λαών, ή

(ι) ζώα ή πτώματα ζώων.

2. Απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται παγίδες ή άλλες συσκευές με μορφή φαινομενικά αβλαβών φορητών αντικειμένων, που έχουν ειδικά σχεδιασθεί και κατασκευασθεί για να περιέχουν εκρηκτική ύλη.

3. Χωρίς να θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 3, απαγορεύεται η χρήση όπλων επί των οποίων έχει εφαρμογή το παρόν άρθρο, σε μία πόλη, κωμόπολη ή χωριό ή σε άλλη περιοχή που περιέχει παρόμοια συγκέντρωση πολιτών, όπου δεν λαμβάνει χώρα μάχη μεταξύ χερσαίων δυνάμεων ούτε φαίνεται ότι επίκειται τέτοια, εκτός εάν:

(α) έχουν τοποθετηθεί πάνω σε ένα στρατιωτικό αντικείμενο ή πλησιέστατα σε αυτό, ή

(β) έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία των αμάχων από τις συνέπειές τους π.χ. με την τοποθέτηση φρουράς, την έκδοση προειδοποιήσεων ή την εγκατάσταση περιφράξεων.

Άρθρο 8
Μεταφορές

1. Προς το σκοπό της προώθησης των σκοπών του παρόντος Πρωτοκόλλου, κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος:

(α) αναλαμβάνει να μη μεταφέρει νάρκες των οποίων η χρήση απαγορεύεται από το παρόν Πρωτόκολλο,

(β) αναλαμβάνει να μη μεταφέρει νάρκες προς οποιονδήποτε αποδέκτη άλλον από ένα κράτος ή μία κρατική υπηρεσία εξουσιοδοτημένη να παραλαμβάνει τα μεταφερόμενα,

(γ) αναλαμβάνει να εμποδίζει τη μεταφορά ναρκών

των οποίων η χρήση απαγορεύεται από το παρόν Πρωτόκολλο. Ιδιαιτέρως, κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να μη μεταφέρει νάρκες κατά προσωπικού προς κράτη που δεν έχουν δεσμευθεί με το παρόν Πρωτόκολλο, εκτός εάν το παραλαμβάνον κράτος συμφωνήσει να εφαρμόσει το παρόν Πρωτόκολλο, και

(δ) αναλαμβάνει να εξασφαλίζει ότι κάθε μεταφορά σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα γίνεται με πλήρη τήρηση, τόσο από το μεταφέρον όσο και το παραλαμβάνον κράτος, των σχετικών διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και των ισχυόντων κανονισμών του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

2. Σε περίπτωση που κάποιο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος δηλώσει ότι θα αναβάλει τη συμμόρφωσή του προς συγκεκριμένες διατάξεις σχετικά με τη χρήση ορισμένων ναρκών, όπως προβλέπεται στο Τεχνικό Παράρτημα, η υποπαράγραφος 1(α) του παρόντος άρθρου θα έχει εν τούτοις εφαρμογή σε αυτές τις νάρκες.

3. Όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, μέχρι να τεθεί σε ισχύ το παρόν Πρωτόκολλο, θα απέχουν από κάθε ενέργεια που θα μπορούσε να είναι αντίθετη με τις διατάξεις της υποπαραγράφου 1(α) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 9
Καταγραφή και χρήση πληροφοριών για ναρκοπέδια, ναρκοθετημένες περιοχές, νάρκες, παγίδες και άλλους μηχανισμούς

1. Όλες οι πληροφορίες που αφορούν ναρκοπέδια, ναρκοθετημένες περιοχές, νάρκες, παγίδες και άλλους μηχανισμούς, θα καταγράφονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Τεχνικού Παραρτήματος.

2. Αυτά τα πρακτικά καταγραφής θα διατηρούνται από τα μέρη μιας σύγκρουσης, τα οποία χωρίς καθυστέρηση μετά την παύση των ενεργών εχθροπραξιών, θα λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης και της χρήσης αυτών των πληροφοριών, για να προστατεύσουν τους αμάχους από τις συνέπειες των ναρκοπεδίων, ναρκοθετημένων περιοχών, ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών που βρίσκονται σε περιοχές υπό τον έλεγχό τους.

Ταυτοχρόνως θα θέτουν στη διάθεση του άλλου μέρους της σύγκρουσης και στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών όλες αυτές τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους σχετικά με ναρκοπέδια, ναρκοθετημένες περιοχές, νάρκες, παγίδες και άλλους μηχανισμούς που έχουν τοποθετηθεί από αυτούς σε περιοχές που δεν είναι πλέον υπό τον έλεγχό τους. Ωστόσο, γα λόγους αμοιβαιότητας, όταν οι δυνάμεις ενός μέρους συγκρουσης βρίσκονται στην επικράτεια ενός αντίπαλου μέρους, κάθε μέρος μπορεί να μην κοινολογήσει αυτές τις πληροφορίες στο Γενικό Γραμματέα και στο άλλο μέρος, στο βαθμό που λόγοι ασφαλείας απαιτούν αυτήν τη μη κοινολόγηση, μέχρι τη στιγμή που κανένα μέρος δεν θα βρίσκεται στην επικράτεια του άλλου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι μη κοινολογηθείσες πληροφορίες θα αποκαλύπτονται μόλις το επιτρέψουν οι λόγοι ασφαλείας. Όποτε είναι δυνατόν, τα μέρη της σύγκρουσης θα μεριμνούν με κοινή συμφωνία για την παροχή αυτών των πληροφοριών στον ταχύτερο δυνατό χρόνο και με τρόπο που θα είναι σύμφωνος με τα συμφέροντα ασφαλείας κάθε μέρους.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις διατάξεις των άρθρων 10 και 12 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 10
Αφαίρεση ναρκοπεδίων, ναρκοθετημένων περιοχών, ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών και διεθνής συνεργασία

1. Χωρίς καθυστέρηση μετά τη λήξη των ενεργών εχθροπραξιών, όλα τα ναρκοπέδια, οι ναρκοθετημένες περιοχές, οι νάρκες, οι παγίδες και οι άλλοι μηχανισμοί θα εκκαθαρίζονται, αφαιρούνται, καταστρέφονται ή διατηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και την παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Κράτη και τα μέρη μιας σύγκρουσης έχουν την ευθύνη αυτή σε σχέση με ναρκοπέδια, ναρκοθετημένες περιοχές, νάρκες, παγίδες και άλλους μηχανισμούς σε περιοχές που είναι υπό τον έλεγχό τους.

3. Σε σχέση με τα ναρκοπέδια, τις ναρκοθετημένες περιοχές, τις νάρκες, τις παγίδες και τους άλλους μηχανισμούς που έχει τοποθετήσει ένα μέρος σε περιοχές τις οποίες δεν έχει πλέον υπό τον έλεγχό του, αυτό το μέρος θα δίδει στο μέρος που έχει τον έλεγχο της περιοχής, σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, και στον βαθμό που επιτρέπει αυτό το μέρος, τεχνική και υλική βοήθεια που απαιτείται για την εκπλήρωση αυτής της ευθύνης.

4. Όποτε είναι αναγκαίο, τα μέρη θα προσπαθούν να επιτυγχάνουν συμφωνία, τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα κράτη και διεθνείς οργανισμούς εφόσον χρειάζεται, για την παροχή τεχνικής και υλικής βοήθειας, περιλαμβανομένης όπου χρειάζεται και της ανάληψης κοινών επιχειρήσεων για την εκπλήρωση αυτών των ευθυνών.

Άρθρο 11
Τεχνολογική συνεργασία και συνδρομή

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να διευκολύνει και θα δικαιούται να συμμετέχει στην πληρέστερη δυνατή ανταλλαγή εξοπλισμών, υλικών και επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου και των μέσων εκκαθάρισης των ναρκών. Ιδιαιτέρως τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη δεν θα επιβάλλουν περιττούς περιορισμούς στην παροχή εξοπλισμού εκκαθάρισης ναρκών και συναφών τεχνολογικών πληροφοριών για ανθρωπιστικούς σκοπούς.

2. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος αναλαμβάνει να παράσχει πληροφορίες στη βάση δεδομένων για την εκκαθάριση ναρκών που θα δημιουργηθεί στο Σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, και ιδιαιτέρως πληροφορίες σχετικά με διάφορα μέσα και τεχνολογίες εκκαθάρισης ναρκών και καταστάσεις εμπειρογνωμόνων, εξειδικευμένων υπηρεσιών ή εθνικών σημείων επαφής για την εκκαθάριση ναρκών.

3. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος που είναι σε θέση να το πράξει, θα παρέχει συνδρομή για εκκαθάριση ναρκών μέσω του Συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, άλλων διεθνών φορέων ή σε διμερή βάση, ή θα συνει-

σφέρει στο Εθελοντικό Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τη Συνδρομή στην Εκκαθάριση Ναρκών.

4. Αιτήσεις από Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη για συνδρομή, θεμελιωμένες με σχετικές πληροφορίες, μπορούν να υποβάλλονται στα Ηνωμένα Έθνη, σε άλλους κατάλληλους φορείς ή σε άλλα Κράτη. Αυτές οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ο οποίος θα τις διαβιβάζει στα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και σε σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

5. Σε περιπτώσεις αιτήσεων προς τα Ηνωμένα Έθνη, ο Γενικός Γραμματεύς των Ηνωμένων Εθνών, μέσα στα πλαίσια των πόρων που έχει στη διάθεσή του ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, μπορεί να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για αξιολόγηση της κατάστασης και σε συνεργασία με το αιτούν Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος να αποφασίσει να παρασχεθεί η κατάλληλη συνδρομή για εκκαθάριση ναρκών ή για εφαρμογή του Πρωτοκόλλου. Ο Γενικός Γραμματέας επίσης μπορεί να αναφέρει προς τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με κάθε τέτοια αξιολόγηση, καθώς και για τον τύπο και την έκταση της απαιτούμενης βοήθειας.

6. Χωρίς να θίγονται οι συνταγματικές και άλλες νομικές τους διατάξεις, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν να συνεργάζονται και να μεταφέρουν τεχνολογία για διευκόλυνση της εφαρμογής των σχετικών απαγορεύσεων και περιορισμών που ορίζονται στο παρόν Πρωτόκολλο.

7. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει τεχνική συνδρομή, όπου συντρέχει λόγος, από ένα άλλο υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος, πάνω σε συγκεκριμένη συναφή τεχνολογία με εξαίρεση την τεχνολογία όπλων, σύμφωνα με τις ανάγκες του και τις δυνατότητες που υπάρχουν, με σκοπό να μειωθεί η διάρκεια της αναβολής που προβλέπει το Τεχνικό Παράρτημα.

Άρθρο 12
Προστασία από τις συνέπειες ναρκοπεδίων, ναρκοθετημένων περιοχών, ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών

1. *Εφαρμογή*

(α) Με εξαίρεση τις δυνάμεις και τις αποστολές που αναφέρονται στην υποπαράγραφο 2 (α) (ι) του παρόντος άρθρου, το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή μόνο σε αποστολές των οποίων τα καθήκοντα ασκούνται μέσα σε μία περιοχή με τη συναίνεση του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους στου οποίου την επικράτεια ασκούνται τα καθήκοντα.

(β) Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε μέρη μιας σύγκρουσης που δεν είναι Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, δεν θα επιβαρύνει τη νομική κατάστασή τους ή τη νομική κατάσταση μιας αμφισβητούμενης περιοχής, ρητώς ή σιωπηρώς.

(γ) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν το ισχύον διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, ή άλλες διεθνείς συμφωνίες όπως αυτές ισχύουν, ή αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, που προβλέπουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας του προσωπικού που έχει καθήκοντα από το παρόν άρθρο.

2. *Ειρηνευτικές και ορισμένες άλλες δυνάμεις και αποστολές*

(α) Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή ως εξής:

(ι) σε κάθε δύναμη ή αποστολή των Ηνωμένων Εθνών που εκτελεί ειρηνευτική παρατήρηση ή παρόμοιο καθήκον σε οποιαδήποτε περιοχή σύμφωνα με το Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και,

(ιι) κάθε αποστολή συσταθείσα σε εφαρμογή του Κεφαλαίου VIII του Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και εξασκούσα τα καθήκοντά της στην περιοχή της σύγκρουσης.

(β) Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή μέρος μιας σύγκρουσης, εάν του ζητηθεί από την επικεφαλής μιας δύναμης ή αποστολής επί της οποίας έχει εφαρμογή η παρούσα παράγραφος, θα κάνει τα εξής:

(ι) στο βαθμό που μπορεί, θα λαμβάνει όσα μέτρα είναι αναγκαία για την προστασία της δύναμης ή της αποστολής από τις συνέπειες ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών σε κάθε περιοχή που βρίσκεται υπό τον έλεγχό του,

(ιι) εάν είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική προστασία αυτού του προσωπικού, θα αφαιρεί ή θα καθιστά αβλαβείς, στο βαθμό που μπορεί, όλες τις νάρκες, παγίδες και άλλους μηχανισμούς στην περιοχή εκείνη, και

(ιιι) θα ενημερώνει τον επικεφαλής της δύναμης ή αποστολής σχετικά με τη θέση όλων των γνωστών ναρκοπεδίων, ναρκοθετημένων περιοχών, ναρκών, παγίδων ή άλλων μηχανισμών στην περιοχή όπου η δύναμη ή η αποστολή εκτελεί τα καθήκοντά της, και θα θέτει στη διάθεση του επικεφαλής της δύναμης ή αποστολής, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, όλες τις πληροφορίες που έχει στην κατοχή του και που αφορούν αυτά τα ναρκοπέδια, τις ναρκοθετημένες περιοχές, τις νάρκες, τις παγίδες και τους άλλους μηχανισμούς.

3. *Ανθρωπιστικές και εξεταστικές των πραγμάτων επιτροπές του Συστήματος των Ηνωμένων Εθνών*

(α) Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή σε κάθε ανθρωπιστική και εξεταστική των πραγμάτων επιτροπή του Συστήματος των Ηνωμένων Εθνών.

(β) Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή μέρος μιας σύγκρουσης, εάν του ζητηθεί από τον επικεφαλής μιας αποστολής επί της οποίας έχει εφαρμογή η παρούσα παράγραφος, θα κάνει τα εξής:

(ι) θα παρέχει στο προσωπικό της αποστολής την προστασία που ορίζεται στην υποπαράγραφο 2(β) (ι) του παρόντος άρθρου, και

(ιι) εάν η πρόσβαση σε κάποιον τόπο ή μέσω κάποιου τόπου που βρίσκεται υπό τον έλεγχό του είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων της αποστολής και για να παράσχει στο προσωπικό της αποστολής ασφαλή διέλευση προς αυτόν τον τόπο ή μέσω αυτού του τόπου:

(αα) εκτός εάν εν εξελίξει εχθροπραξίες δεν το επιτρέπουν, θα υποδείξει στον επικεφαλής της αποστολής ένα ασφαλές δρομολόγιο προς αυτόν τον τόπο, εάν έχει στη διάθεσή του αυτή την πληροφορία, ή

(ββ) εάν δεν δοθούν πληροφορίες σχετικά με ασφαλές δρομολόγιο σύμφωνα με την υποπαράγραφο (αα), και στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο και εφικτό, θα καθαρίσει μία λωρίδα μέσω των ναρκοπεδίων.

4. *Αποστολές της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού*

(α) Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή σε κάθε αποστολή της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού που ασκεί τα καθήκοντά της με τη συναίνεση του φιλοξενούντος Κράτους ή των φιλοξενούντων Κρατών όπως προβλέπουν οι Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και όπου αυτό ισχύει, τα Πρόσθετα Πρωτόκολλά τους.

(β) Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή μέρος μιας σύγκρουσης, εάν του ζητηθεί από τον επικεφαλής μιας αποστολής επί της οποίας έχει εφαρμογή η παρούσα παράγραφος, θα κάνει τα εξής:

(ι) θα παρέχει στο προσωπικό της αποστολής την προστασία που ορίζεται στην υποπαράγραφο 2(β) (ι) του παρόντος άρθρου, και

(ιι) θα λάβει τα μέτρα που ορίζονται στην υποπαράγραφο 3(β) (ιι) του παρόντος άρθρου.

5. *Άλλες ανθρωπιστικές αποστολές και ερευνητικές αποστολές*

(α) Εάν οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή σε αυτές, η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή επί των ακόλουθων αποστολών όταν αυτές εκτελούν τα καθήκοντά τους στην περιοχή μιας σύγκρουσης ή παρέχοντας συνδρομή στα θύματα μιας σύγκρουσης:

(ι) κάθε ανθρωπιστική αποστολή ενός εθνικού Ερυθρού Σταυρού ή Ερυθράς Ημισελήνου ή των Διεθνών Ομοσπονδιών τους,

(ιι) κάθε αποστολή αμερόληπτης ανθρωπιστικής οργάνωσης, περιλαμβανομένης και κάθε αμερόληπτης ανθρωπιστικής αποστολής για άρση ναρκών, και

(ιιι) κάθε ερευνητική αποστολή που έχει συσταθεί σε εφαρμογή των διατάξεων των Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 και όπου αυτό ισχύει, των Πρόσθετων Πρωτοκόλλων τους.

(β) Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή μέρος μιας σύγκρουσης, εάν του ζητηθεί από τον επικεφαλής μιας αποστολής, επί της οποίας έχει εφαρμογή η παρούσα παράγραφος, θα κάνει τα εξής στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό:

(ι) θα παρέχει στο προσωπικό της αποστολής την προστασία που ορίζεται στην υποπαράγραφο 2(β) (ι) του παρόντος άρθρου, και

(ιι) θα λάβει τα μέτρα που ορίζονται στην υποπαράγραφο 3(β) (ιι) του παρόντος άρθρου.

6. *Εμπιστευτικότητα*

Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται ως εμπιστευτικές δυνάμεις του παρόντος άρθρου, θα έχουν αυστηρά εμπιστευτική μεταχείριση από τον αποδέκτη και δεν θα δίδονται έξω από την ενδιαφερόμενη δύναμη ή αποστολή χωρίς τη ρητή εξουσιοδότηση του παρασχόντος τις πληροφορίες.

7. *Σεβασμός νόμων και κανονισμών*

Χωρίς να θίγονται τα προνόμια και ασυλίες που τυχόν απολαύει, ή οι προϋποθέσεις των καθηκόντων του, τα μέλη του προσωπικού που συμμετέχει στις δυνάμεις ή αποστολές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο:

(α) θα σέβονται τους νόμους και κανονισμούς του φιλοξενούντος Κράτους, και

(β) θα απέχουν από κάθε ενέργεια ή δραστηριότητα απάδουσα προς την αμερόληπτη και διεθνή φύση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 13
Διαβουλεύσεις των Υψηλών Συμβαλλόμενων Μερών

1. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη δεσμεύονται να διαβουλεύονται και να συνεργασθούν με άλληλα σε όλα τα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία του παρόντος Πρωτοκόλλου. Για το σκοπό αυτόν θα συνέρχεται ετησίως μία διάσκεψη των Υψηλών Συμβαλλόμενων Μερών.

2. Η συμμετοχή στις ετήσιες διασκέψεις θα καθορίζεται από τους Διαδικαστικούς Κανονισμούς που θα συμφωνηθούν.

3. Οι εργασίες της διάσκεψης θα περιλαμβάνουν:

(α) ανασκόπηση της λειτουργίας και της κατάστασης του Πρωτοκόλλου,

(β) εξέταση ζητημάτων εγειρομένων από τις εκθέσεις των Υψηλών Συμβαλλόμενων Μερών σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου,

(γ) προετοιμασία διασκέψεων ανασκόπησης, και

(δ) εξέταση της εξέλιξης της τεχνολογίας για την προστασία των αμάχων από τις αδιάκριτες συνέπειες των ναρκών.

4. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη θα δίνουν ετήσιες αναφορές για οποιοδήποτε από τα εξής θέματα στο Θεματοφύλακα, ο οποίος θα τις διαβιβάζει προς όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη πριν τη διάσκεψη:

(α) ενημέρωση σχετικά με το παρόν Πρωτόκολλο προς τις ένοπλες δυνάμεις και τον άμαχο πληθυσμό τους,

(β) προγράμματα εκκαθάρισης ναρκών και αποκατάστασης,

(γ) λαμβανόμενα μέτρα για την ικανοποίηση των τεχνικών απαιτήσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που αφορά τα μέτρα αυτά,

(δ) νομοθεσία σχετική με το παρόν Πρωτόκολλο,

(ε) λαμβανόμενα μέτρα για τη διεθνή ανταλλαγή τεχνικών πληροφοριών, για τη διεθνή συνεργασία στην εκκαθάριση ναρκών και για τεχνική συνεργασία και συνδρομή, και

(στ) άλλα σχετικά ζητήματα.

5. Το κόστος της διάσκεψης των Υψηλών Συμβαλλόμενων Μερών θα βαρύνει τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη και τα Κράτη που δεν είναι μέρη αλλά συμμετέχουν στις εργασίες της διάσκεψης, σύμφωνα με την κλίμακα επιμερισμού του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καταλλήλως αναπροσαρμοσμένη.

Άρθρο 14
Συμμόρφωση

1. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένων νομοθετικών και άλλων μέτρων, για να αποτρέψει και να καταστείλει τις παραβιάσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου από πρόσωπα ή σε έδαφος που βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία ή τον έλεγχό του.

2. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλισθεί η επιβολή ποινικών κυρώσεων σε πρόσωπα που σε μία δεδομένη ένοπλη σύγκρουση και αντίθετα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, φονεύουν εκ προθέσεως ή προκαλούν σοβαρό τραυματισμό σε πολίτες και για να προσαχθούν αυτά τα πρόσωπα στη δικαιοσύνη.

3. Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος θα απαιτήσει επίσης από τις ένοπλες δυνάμεις του να εκδώσουν σχετικές στρατιωτικές οδηγίες και επιχειρησιακές διαδικασίες και ότι το προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων θα υποστεί εκπαίδευση ανάλογη προς τα καθήκοντα και τις ευθύνες που έχει για συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

4. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη δεσμεύονται να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται με άλληλα σε διμερές επίπεδο, μέσω του Γενικού Γραμματέως των Ηνωμένων Εθνών ή μέσω άλλων κατάλληλων διεθνών διαδικασιών, για την επίλυση προβλημάτων που τυχόν εγερθούν σε σχέση με την ερμηνεία και την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. *Καταγραφή*

(α) Η καταγραφή των θέσεων των ναρκών πλην των εξ αποστάσεως εξαπολυομένων ναρκών, των ναρκοπεδίων, των ναρκοθετημένων περιοχών, των παγίδων και άλλων μηχανισμών θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

(ι) η θέση των ναρκοπεδίων, ναρκοθετημένων περιοχών και περιοχών παγίδων και άλλων μηχανισμών θα προσδιορίζεται επακριβώς με τις συντεταγμένες δύο τουλάχιστον σημείων αναφοράς και τις υπολογιζόμενες διαστάσεις της περιοχής που περιέχει αυτά τα όπλα σε σχέση με αυτά τα σημεία αναφοράς.

(ιι) χάρτες, διαγράμματα και άλλες καταγραφές θα γίνονται κατά τρόπο που να υποδεικνύουν τη θέση των ναρκοπεδίων, των ναρκοθετημένων περιοχών, των παγίδων και των άλλων μηχανισμών σε σχέση με τα σημεία αναφοράς, και αυτές οι καταγραφές θα αναφέρουν επίσης τις περιμέτρους και τις εκτάσεις αυτών, και

(ιιι) για το σκοπό της ανίχνευσης και εκκαθάρισης των ναρκών, παγίδων και άλλων μηχανισμών, οι χάρτες, τα διαγράμματα και οι άλλες καταγραφές θα περιέχουν πλήρη στοιχεία για τον τύπο, τον αριθμό, τον τρόπο τοποθέτησης, τον τύπο του καψυλίου και το χρόνο ζωής, την ημερομηνία και ώρα τοποθέτησης, τους μηχανισμούς κατά του αγγίγματος (εάν υπάρχουν) και άλλα σχετικά στοιχεία για όλα τα όπλα που έχουν τοποθετηθεί. Όποτε είναι εφικτό, οι καταγραφές ναρκοπεδίων θα αναφέρουν την ακριβή θέση κάθε νάρκης, εκτός εάν πρόκειται για σειρές ναρκών οπότε αρκεί η θέση των σειρών. Η ακριβής θέση και ο μηχανισμός λειτουργίας κάθε τοποθετημένης παγίδας θα καταγράφονται μεμονωμένα.

(β) Η υπολογιζόμενη θέση και περιοχή των εξ αποστάσεως εξαπολυομένων ναρκών θα προσδιορίζεται με τις συντεταγμένες των σημείων αναφοράς (συνήθως γωνιακών σημείων) και θα εξακριβώνεται και ει δυνατόν σημειώνεται στο έδαφος με την πρώτη ευκαιρία. Επίσης θα καταγράφονται ο συνολικός αριθμός και οι τύποι των τοποθετημένων ναρκών, η ημερομηνία και η ώρα τοποθέτησης, καθώς και οι χρόνοι αυτοκαταστροφής.

(γ) Αντίγραφα των καταγραφών θα τηρούνται σε τέτοιο επίπεδο διοίκησης που θα εξασφαλίζεται η ασφάλειά τους κατά το δυνατόν.

(δ) Απαγορεύεται η χρήση ναρκών παραγομένων μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου, εκτός εάν τα ακόλουθα στοιχεία είναι αναγεγραμμένα στα αγγλικά ή στην αντίστοιχη εθνική γλώσσα ή γλώσσες:

(ι) όνομα χώρας προέλευσης,

(ιι) μήνας και έτος παραγωγής, και

(ιιι) αύξων αριθμός ή αριθμός παρτίδας.

Η αναγραφή πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ορατή, ευανάγνωστη, διαρκής και ανθεκτική στη φθορά του περιβάλλοντος.

2. *Προδιαγραφές ανιχνευσιμότητας*

(α) Όσον αφορά τις νάρκες κατά προσωπικού που παράγονται μετά την 1η Ιανουαρίου 1997, οι νάρκες αυτές θα έχουν ενσωματωμένο εκ κατασκευής ένα υλικό ή μηχανισμό που θα επιτρέπει την ανίχνευση της νάρκης με τον κοινό τεχνικό εξοπλισμό ανίχνευσης ναρκών και θα εκπέμπει ένα σήμα απόκρισης ισοδύναμο με το σήμα που εκπέμπουν 8 γραμμάρια ή πλέον σιδήρου σε ενιαία συμπαγή μάζα.

(β) Όσον αφορά τις νάρκες κατά προσωπικού που έχουν παραχθεί πριν την 1η Ιανουαρίου 1997, οι νάρκες αυτές είτε θα έχουν ενσωματωμένο εκ κατασκευής, είτε προσαρτημένο πριν την τοποθέτησή τους με τρόπο που δεν θα είναι δυνατόν να αφαιρεθεί ευκόλως, ένα υλικό ή μηχανισμό που θα επιτρέπει την ανίχνευση της νάρκης με τον κοινό τεχνικό εξοπλισμό ανίχνευσης ναρκών και θα εκπέμπει ένα σήμα απόκρισης ισοδύναμο με το σήμα που εκπέμπουν 8 γραμμάρια ή πλέον σιδήρου σε ενιαία συμπαγή μάζα.

(γ) Σε περίπτωση που ένα Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος κρίνει ότι δεν μπορεί αμέσως να συμμορφωθεί με την υποπαράγραφο (β) , μπορεί να δηλώσει κατά τη στιγμή που θα γνωστοποιήσει τη συναίνεσή του να δεσμεύεται από το παρόν Πρωτόκολλο, ότι θα αναβάλει την συμμόρφωσή του με την υποπαράγραφο (β) για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των 9 ετών από το χρόνο θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου. Στο μεταξύ θα ελαχιστοποιήσει, όσο είναι δυνατόν, τη χρήση μη συμμορφωμένων ναρκών κατά προσωπικού.

3. *Προδιαγραφές αυτοκαταστροφής και αυτοαπενεργοποίησης*

(α) Όλες οι εξ αποστάσεως εξαπολυόμενες νάρκες κατά προσωπικού θα σχεδιάζονται και κατασκευάζονται κατά τρόπο που το πολύ 10% των ενεργοποιημένων ναρκών δεν θα αυτοκαταστραφούν μέσα σε 30 ημέρες από την τοποθέτησή τους, και κάθε νάρκη θα έχει ένα εφεδρικό σύστημα αυτοκαταστροφής που θα είναι σχεδιασμένο και κατασκευασμένο έτσι που σε συνδυασμό με το μηχανισμό αυτοκαταστροφής το πολύ μία νάρκη στις χίλιες θα λειτουργεί ως νάρκη 120 ημέρες μετά την τοποθέτηση.

(β) Όλες οι εξ αποστάσεως εξαπολυόμενες νάρκες κατά προσωπικού που χρησιμοποιούνται εκτός σημαδεμένων περιοχών, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο

5 του παρόντος Πρωτοκόλλου, θα είναι συμμορφωμένες με τις διατάξεις για αυτοκαταστροφή και αυτοαπενεργοποίηση που ορίζονται στην υποπαράγραφο (α).

(γ) Σε περίπτωση που ένα Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος κρίνει ότι δεν μπορεί αμέσως να συμμορφωθεί με τις υποπαραγράφους (α) ή/και (β), μπορεί να δηλώσει κατά τη στιγμή που θα γνωστοποιήσει τη συναίνεσή του να δεσμεύεται από το παρόν Πρωτόκολλο, ότι, προκειμένου περί ναρκών παραχθεισών πριν τη θέση σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου, θα αναβάλει τη συμμόρφωσή του με τις υποπαραγράφους (α) ή/και (β) για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των 9 ετών από το χρόνο θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Κατά το διάστημα της αναβολής αυτής, τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη:

(ι) θα δεσμευθούν να ελαχιστοποιήσουν όσο είναι εφικτό, τη χρήση ναρκών κατά προσωπικού που δεν είναι συμμορφωμένες, και

(ιι) όσον αφορά τις εξ αποστάσεως εξαπολυόμενες νάρκες κατά προσωπικού θα συμμορφωθούν με τις διατάξεις περί αυτοκαταστροφής ή τις διατάξεις περί αυτοαπενεργοποίησης, και όσον αφορά τις άλλες νάρκες κατά προσωπικού θα συμμορφωθούν τουλάχιστον με τις διατάξεις περί αυτοαπενεργοποίησης.

4. *Διεθνή σήματα για ναρκοπέδια και ναρκοθετημένες περιοχές*

Για το μαρκάρισμα ναρκοπεδίων και ναρκοθετημένων περιοχών θα χρησιμοποιούνται σήματα παρόμοια με το κάτωθι υπόδειγμα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται να είναι ορατά και αναγνωρίσιμα από τον άμαχο πληθυσμό.

(α) μέγεθος και σχήμα: τρίγωνο ή τετράγωνο όχι μικρότερο των 28 x 9 εκατοστών (11 x 7,9 ιντσών) όταν πρόκειται για τρίγωνο και 15 εκατοστών (6 ιντσών) ανά πλευρά όταν πρόκειται για τετράγωνο,

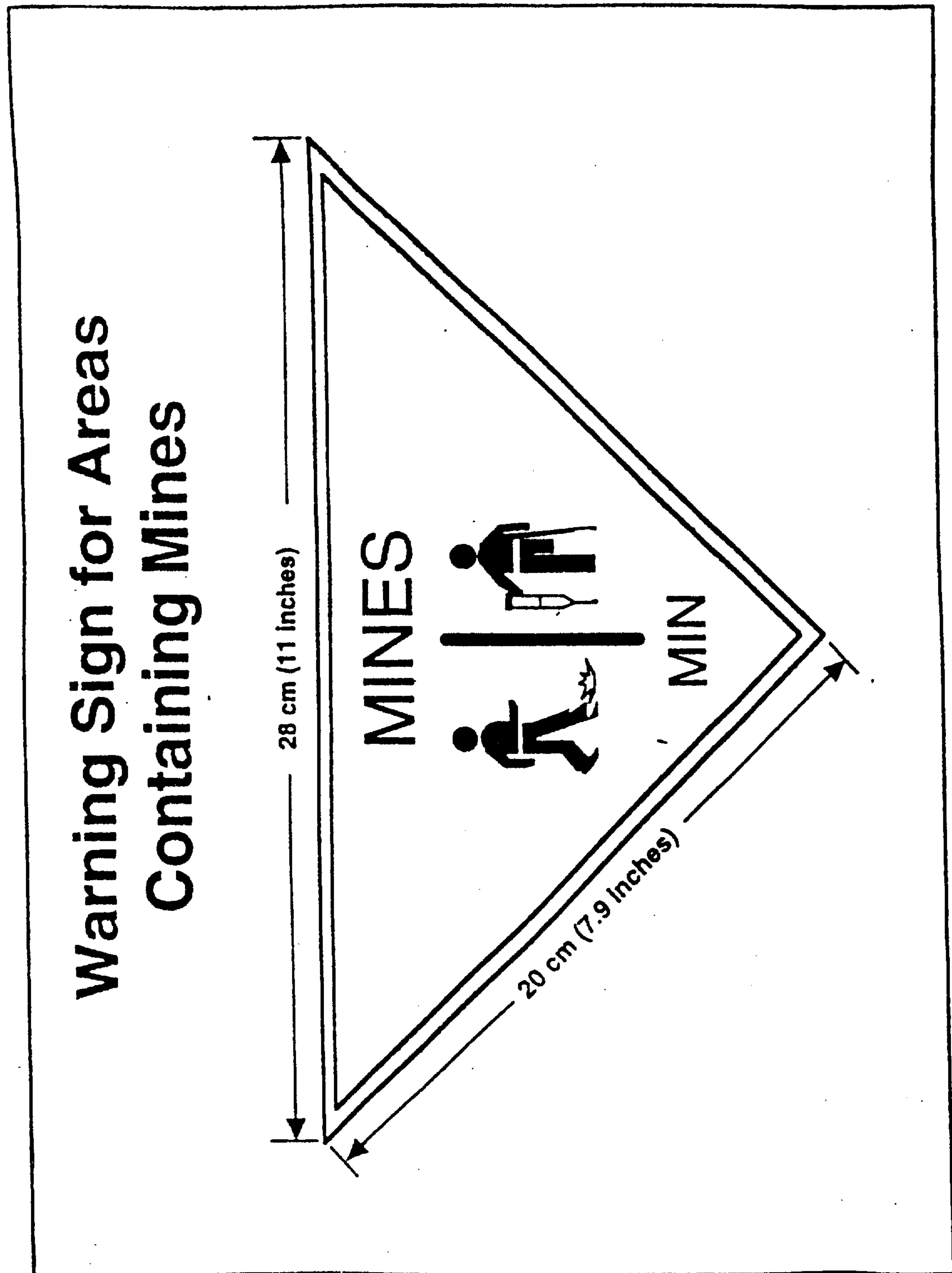
(β) χρώμα: κόκκινο ή πορτοκαλί με κίτρινο ανταναKλαστικό περιθώριο,

(γ) σύμβολο: το σύμβολο που απεικονίζεται στο Προσάρτημα, ή εναλλακτικώς άλλο σύμβολο που θα αναγνωρίζεται ευκόλως στην περιοχή όπου πρόκειται να τοποθετηθεί ως υποδηλούν επικίνδυνη περιοχή,

(δ) γλώσσα: το σήμα πρέπει να περιέχει τη λέξη "νάρκες" σε μία από τις έξι γλώσσες της Σύμβασης (αραβική, κινεζική, αγγλική, γαλλική, ρωσική και ισπανική) και τη γλώσσα ή τις γλώσσες που επικρατούν στην περιοχή, και

(ε) αποστάσεις: τα σήματα πρέπει να τοποθετηθούν γύρω από το ναρκοπέδιο ή τη ναρκοθετημένη περιοχή σε αρκετή απόσταση ώστε να εξασφαλίζεται η ορατότητά τους από κάθε σημείο από έναν άμαχο που προσεγγίζει την περιοχή."

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Warning Sign for Areas
Containing Mines
28 cm (11 inches)
MINES
MIN
20 cm (7.9 inches)

Άρθρο 2

Έναρξη Ισχύος

Το παρόν τροποποιημένο Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 (β) του Άρθρου 8 της Συμβάσεως.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του τροποποιητικού Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του Άρθρου 2 αυτού και του Άρθρου 5 παράγραφοι 3 και 4 της Σύμβασης στην οποία προσαρτάται.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΑΠ. - ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΘΕΟΔ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 1998

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.	
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225 761 5230 841	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Βασ. Όλγας 188, 1ος όρ. - Τ.Κ. 546 55	(031) 423 956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225 713 5249 547	ΠΕΙΡΑΙΑΣ Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4136 402 4171 307
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239 762	ΠΑΤΡΑ Κορίνθου 327 Τ.Κ. 262 23	(061) 271 249 224 581
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 141		
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 188	ΙΩΑΝΝΙΝΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 454 44	(0651) 21 901
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248 785	ΚΟΜΟΤΗΝΗ Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531) 22 637 26 522
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248 320		

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ	
	- Μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ. - Από 8 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Πίνακες επιτυχόντων διαγωνισμών κ.τλ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »

- Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίδουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
- Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται πέραν των ανωτέρω αναφερομένων ποσών με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Διαχείρισης του Εθνικού Τυπογραφείου.
- Η πληρωμή του ποσοστού του ΤΑΠΕΤ που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται στην Αθήνα από το Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Σολωμού 51 - Αθήνα) και στις άλλες πόλεις από τα Δημόσια Ταμεία.
- Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
- Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
- Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
- Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
- Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες του κοινού λειτουργούν καθημερινά από 08.00 έως 13.00

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ